

Briuselis, 2010.11.15
C(2010)7915

**Tema: Valstybės pagalba Nr. N 170/2010 – Lietuva
Finansinė parama kino projektams**

Gerb. Ministre,

1. SANTRAUKA

- (1) Džiaugiuosi galėdamas pranešti, kad Europos Komisija užbaigė nurodytos pagalbos vertinimą ir nusprendė, kad pagalba atitinka SESV nuostatas¹. Pagalbos schema patvirtinta iki 2016 m. gruodžio 31 d. su sąlyga, kad Lietuvos valdžios institucijos įgyvendins visus pakeitimus, kurių gali prireikti nustojus galioti Komisijos kino komunikatui².

2. PROCEDŪRA

- (2) 2010 m. gegužės 10 d. užregistruotu raštu Lietuvos valdžios institucijos, vadovaudamosi SESV 108 straipsnio 3 dalimi, pranešė Komisijai apie minėtą priemonę. 2010 m. birželio 15 d. ir 2010 m. rugpjūčio 26 d. Komisija paprašė suteikti papildomos informacijos apie priemonę, o Lietuvos valdžios institucijos į šiuos prašymus atsakė atitinkamai 2010 m. liepos 10 d. ir 2010 m. rugsėjo 23 d. raštais.

¹ Nuo 2009 m. gruodžio 1 d. EB sutarties 87 straipsnį atitinka Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 straipsnis. Šios nuostatos iš esmės yra identiškos. Taikant šį sprendimą nuorodos į SESV 107 straipsnį prireikus turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į EB sutarties 87 straipsnį.

² Komisijos komunikatas Tarybai, Europos Parlamentui, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui dėl tam tikrų teisinių aspektų, susijusių su kinematografijos ir kitais garso ir vaizdo kūriniais (2001 m. rugsėjo 26 d. COM(2001)534 galutinis, OL C 43, 2002 2 16, p. 6); jo galiojimas 2004 m. (OL C 123, 2004 4 30, p. 1), 2007 m. (OL C 134, 2007 6 16, p. 5) ir 2009 m. (OL C 31, 2009 2 7, p. 1) pratęstas iki 2012 m. gruodžio 31 d.

Audronius AŽUBALIS
Užsienio Reikalų Ministerija
J. Tumo-Vaižganto g. 2
LT-01511 Vilnius
LIETUVOS RESPUBLIKA

3. APRAŠAS

- (3) Pagalbos schema, apie kurią pranešta, siekiamą remti Lietuvos kino meną ir audiovizualinių kūrinių gamybą.
- (4) Pagalbos schemos teisini pagrindą sudaro šie nacionalinės teisės aktai: 1) Valstybės ilgalaikės raidos strategijos nuostatos kultūros klausimais³, 2) Kino įstatymo bendrojo kino projektų finansavimo taisyklės⁴, 3) Kultūros politikos nuostatos⁵.
- (5) Pagalbą teikianti institucija – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija.
- (6) Bendras pagalbos schemos biudžetas yra 30 mln. LTL (apie 8,7 mln. EUR⁶). Viešasis finansavimas teikiamas iš dviejų šaltinių: 1) Lietuvos valstybės biudžeto lėšų; 2) atlyginimo už audiovizualinių kūrinių panaudojimą asmeniniams tikslams (pavyzdžiui, už tuščią vaizdo laikmeną ir asmeniniam atgaminimui skirtą vaizdo įrangą). Šias lėšas renka ir į Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos biudžetą perveda Lietuvos Autorių Teisių Gynimo Asociacijos Agentūra.
- (7) Trukmė. Pagalbos schema pradeda taikyti Europos Komisijai ją patvirtinus ir galioja iki 2016 m. gruodžio 31 d. Lietuvos valdžios institucijos išpareigojo įgyvendinti visus pakeitimus, kurių gali prireikti nustojus galioji Komisijos kino komunikatui, ir apie juos pranešti Komisijai.
- (8) Valstybės pagalbos objektas. Pagalba teikiama tik šių rūšių audiovizualiniams kūriniams⁷:
 1. vaidybinių pilnametražių filmų gamybos projektams;
 2. vaidybinių trumpametražių filmų gamybos projektams;
 3. dokumentinių pilnametražių filmų gamybos projektams;
 4. dokumentinių trumpametražių filmų gamybos projektams;
 5. animacinių pilnametražių filmų gamybos projektams;
 6. animacinių trumpametražių filmų gamybos projektams;
 7. nuolatinės filmų gamybos projektams;
 8. filmų parengiamųjų darbų projektams⁸;
 9. filmų rinkodaros projektams.
- (9) Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad valstybės pagalba *parengiamiesiems darbams* ir *filmo rinkodaros projektams* bus teikiama tik pagal *de minimis* reglamentą⁹. Todėl šis sprendimas neapima valstybės pagalbos parengiamiesiems darbams ir filmo rinkodaros projektams.

³ Paskelbta [http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=193888&p_query=D%EB1%20valstyb%EBs%20ilgalaik%EBs%20raidos%20strategijos&p_tr2=2](http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=193888&p_query=D%EB1%20valstyb%E Bs%20ilgalaik%EBs%20raidos%20strategijos&p_tr2=2) (lietuvių kalba).

⁴ Paskelbta http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=347460.

⁵ Paskelbta http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=%20132646&p_query=&p_tr2=. Šiame sprendime taikomas toks valiutos keitimo kursas: 1 EUR = 3,45432 LTL.

⁶ Nuolatinės filmų gamybos projektų sąrašas paskelbtas ministerijos svetainėje.

⁷ Nuolatinę filmų gamybą Lietuvos valdžios institucijos apibrėžia kaip nacionalinio filmo gamybos arba bendros filmo gamybos projektą, kurį ministerija finansuoja ne ilgiau kaip trejus biudžetinius metus.

⁸ Nuolatinę filmų gamybą Lietuvos valdžios institucijos apibrėžia kaip nacionalinio filmo gamybos arba bendros filmo gamybos projektą, kurį ministerija finansuoja ne ilgiau kaip trejus biudžetinius metus.

⁹ 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL L 379, 2006 12 28).

- (10) Paramos gavėjai. Paraiškas dėl projektų finansavimo gali teikti juridiniai asmenys, kurių pagrindinė veikla viena iš šių: filmų gamyba, filmų platinimas, filmų rinkodara, filmų viešas atlikimas, kino paveldo kaupimas ir apsauga. Pagalbos gavėjai turi būti registruoti Lietuvos Respublikoje. Kaip numatyta Kino komunikate, vienoje valstybėje narėje įsteigtos, tačiau per nuolatinį padalinį arba atstovybę Lietuvoje veikiančios įmonės turi teisę gauti pagalbą; šis reikalavimas vykdytinas tik pagalbos mokėjimo metu.
- (11) Tinkamumo kriterijai. Populiariosios kultūros produktai, skirti pramogai, pavyzdžiui, televizijos serialai ir (arba) realybės šou negali būti finansuojami pagal šią pagalbos schemą. Lietuvos Respublikos kino įstatymo 3 straipsnio 19 punkte nustatyta, kad pornografinius filmus gaminti, platinti ir viešai rodyti bei užsienio pornografinius filmus platinti ir viešai rodyti draudžia Lietuvos Respublikos įstatymai.
- (12) Kultūriniai kriterijai. Projektų kultūrinį turinį vertins ekspertai. Kad produktas būtų laikomas „kultūros produktu“, jis turėtų atitikti bent tris iš šių kultūrinių kriterijų:
1. filmo scenarijus arba leitmotyvas grindžiamas įvykiais, kurie yra Lietuvos arba Europos kultūros, istorijos, mitologijos arba religijos dalis;
 2. filme pasakojama apie personažą arba asmenybę, kuri svarbi Lietuvos arba Europos kultūrai, istorijai, visuomenei arba religijai;
 3. filmo scenarijaus arba leitmotyvo pagrindas – didelę kultūrinę vertę turintis nacionalinės arba Europos literatūros kūrinys;
 4. filmo scenarijus arba leitmotyvas susijęs su reikšmingomis tam tikro laikotarpio Lietuvos ir Europos visuomenės kultūros, sociologijos ir politikos temomis;
 5. filme pabrėžiama (-os) svarbi (-ios) Lietuvos arba Europos vertybė (-ės), pavyzdžiui, kultūrų įvairovė, solidarumas, lygybė, mažumų teisės, žmogaus teisės, tolerancija, aplinkos apsauga, pagarba kultūros ir šeimos tradicijoms;
 6. filmas skirtas Lietuvos ar Europos identiteto klausimui arba Lietuvos ar Europos papročiams ir tradicijoms.
- (13) Atrankos procedūra. Jei atsižvelgiant į 12 punkte aprašytus kriterijus projektas laikomas kultūros produktu, paraiškas dėl valstybės pagalbos toliau vertina Kino taryba¹⁰, vadovaudamasi šiais kriterijais:
- kultūrinė, nacionalinė ir humanistinė vertė,
 - meninė ir estetiškoji vertė;
 - mokomoji ir pažintinė vertė;
 - temos ir pagrindinės minties aktualumas ir originalumas;
 - pagrindinių filmo kūrėjų patirtis ir profesionalumas;
 - finansavimo plano pagrįstumas ir realistiškumas atsižvelgiant į visus finansavimo šaltinius;
 - sąmatos pagrįstumas ir tikslumas;
 - paskutinio įgyvendinto projekto sėkmė (filmus buvo rodytas oficialioje vaidybinių, dokumentinių ir animacinių filmų festivalių programoje (pagal

¹⁰ Kino tarybą sudaro devyni nariai. Lietuvos kinematografininkų sąjungai atstovauja trys nariai, o prodiuserių asociacijai, kino industrijos asociacijai, kino rodytojų asociacijai, Lietuvos radijo ir televizijos asociacijai, Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai ir Kultūros ministerijai – po vieną.

- FIAPF akredituotus sąrašus), apdovanotas arba nominuotas apdovanojimui, rodytas per Lietuvos ir (arba) užsienio televizijos kanalus arba Lietuvos ir (arba) užsienio šalių kino teatruose);
- ekonominiai paskutinio įgyvendinto projekto rezultatai (užsienio rėmėjų lėšos, sukurtas darbo vietų skaičius, valstybinio socialinio draudimo įmokos, privalomojo sveikatos draudimo įmokos, į valstybės biudžetą įmokėti pridėtinės vertės ir pajamų mokesčiai, parduotų bilietų skaičius).
- (14) Lietuvos valdžios institucijų teigimu, ir kultūrinių kriterijų (aprašytų 12 punkte) vertinimas, ir atrankos procedūra (aprašyta 13 punkte) kiekvienu konkrečiu atveju padės užtikrinti, kad viešasis finansavimas būtų suteiktas tik tikriems kultūros produktams, o juos taikant kartu – būtų laikomasi Komisijos kino komunikato 2.3 dalies b punkto 1 papunktyje nustatytų kultūrinių kriterijų.
- (15) Vertinant projektą vadovaujama tokiu finansavimo prioritetų eiliškumu:
- bendra gamyba;
 - gautas finansavimas pagal ES ir Europos Tarybos programas ir iš kinematografijos ir audiovizualinių kūrimą ir platinimą remiančių fondų, kurių narė yra Lietuvos Respublika;
 - gautas kitų užsienio šalių programų ir fondų finansavimas;
 - projekto įgyvendintojas ketina 80 proc. valstybės skiriamo finansavimo išleisti Lietuvoje.
- (16) Teritoriškumo sąlygos. Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad filmo prodiuseriai bent 20 proc. biudžeto galės išleisti ne Lietuvoje nemažinant valstybės pagalbos dydžio, kaip to reikalaujama Kino komunikate. Be to, projekto įgyvendintojas bent 20 proc. iš Lietuvos biudžeto suteiktų lėšų turi išleisti Lietuvoje.
- (17) Didžiausias pagalbos intensyvumas pagal schemą yra 50 proc. Schemoje taip pat numatyta aukščiausia valstybės pagalbos, kuri gali būti suteikta vienam filmo projektui, viršutinė riba:
1. mažo biudžeto pilnametražio vaidybinio filmo gamybai – iki 2 250 000 LTL (653 000 EUR);
 2. sudėtingo pilnametražio vaidybinio filmo gamybai – iki 2 250 000 LTL (653 000 EUR);
 3. trumpametražio vaidybinio filmo gamybai – iki 700 000 LTL (203 000 EUR);
 4. pilnametražio dokumentinio filmo gamybai – iki 450 000 LTL (130 500 EUR);
 5. trumpametražio dokumentinio filmo gamybai – iki 300 000 LTL (87 000 EUR);
 6. pilnametražio animacinio filmo gamybai – iki 1 300 000 LTL (376 000 EUR);
 7. trumpametražio animacinio filmo gamybai – iki 270 000 LTL (78 300 EUR);
 8. parengiamųjų filmo darbų projektui – iki 207 000 LTL (60 000 EUR);
 9. filmo rinkodaros projektui – iki 110 000 LTL (32 000 EUR).

- (18) Pagalba sudėtingiems ir mažo biudžeto filmams¹¹ gali siekti iki 75 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų. Filmą laikomas sudėtingu, kai jis atitinka bent tris iš šių kriterijų:
1. beveik visas filmas kuriamas lietuvių kalba;
 2. filme vartojama eksperimentinė kino kalba;
 3. filmas skirtas Lietuvos kultūrai arba istorijai.
- (19) Lietuvos valdžios institucijų teigimu, kurdami tokius filmus filmų kūrėjai itin rizikuoja ir vargu ar gali tikėtis pelno ar bet kokios komercinės naudos.
- (20) Kiek tai susiję su šia priemone, mažo biudžeto filmu laikomas filmas, kurio parengiamųjų darbų ir gamybos biudžetas nesiekia 3 000 000 LTL (apie 870 000 EUR). Ši suma yra apytikslis ankstesnių metų filmų biudžetų vidurkis.
- (21) Lietuvos valdžios institucijų teigimu, priemonės tikslas atitinka SESV 167 straipsnio nuostatas, pagal kurias „meninė ir literatūrinė kūryba, įskaitant audiovizualinę sritį“ laikoma viena iš sričių, kuriose ES prireikus turėtų remti ir papildyti valstybių narių veiksmus, o „Sąjunga į kultūros aspektus atsižvelgia imdamasi veiksmų pagal kitas Sutarčių nuostatas, visų pirma siekdama gerbti ir skatinti savo kultūrų įvairovę“. Be to, ji atitinka UNESCO Konvenciją dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo, kurią Taryba Bendrijos vardu patvirtino 2006 m. gegužės 18 d. Sprendimu Nr. 2006/515.

4. PRIEMONĖS VERTINIMAS

4.1. Pagalba, kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje

- (22) Remiantis SESV 107 straipsnio 1 dalimi, „išskyrus tuos atvejus, kai Sutartys nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrą prekybą, iškreipia konkurenciją arba gali ją iškreipti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.
- (23) Taikant pagalbos schemą, apie kurią pranešta, valstybės lėšomis galima padengti dalį tam tikro skaičiaus įmonių kinematografijos veiklos finansavimo išlaidų, kurias paprastai jos turėtų padengti pačios. Taigi valstybės parama stiprinama tam tikro skaičiaus pagalbos gavėjų padėtis konkurentų ES atžvilgiu, ir todėl gali būti iškreipta konkurencija. Kadangi pagalbos gavėjai parduoda prekes ar paslaugas, kurios gali būti valstybių narių tarpusavio prekybos objektu, tikėtina, kad tokia parama gali paveikti prekybą.
- (24) Todėl Komisija daro išvadą, kad pagalbos schema, apie kurią pranešta, yra valstybės pagalba, apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje, ir, be kita ko, patvirtinta pranešančiosios valstybės narės pranešime.

4.2. Pagalbos suderinamumas

- (25) Komisijos kino komunikate¹² nustatytos specialios pagalbos kinematografijos ir kitų audiovizualinių kūrinių gamybai pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies d punktą

¹¹ Žr. Kino komunikato 12 dalies 3 punktą.

vertinimo taisyklės. Pagalba gali būti pateisinama, jeigu pagalbos schema atitinka bendrąjį teisėtumo principą ir Kino komunikate nustatytus keturis konkrečius suderinamumo kriterijus: kultūrinio turinio, teritoriškumo, pagalbos intensyvumo ir papildomos pagalbos.

A. Bendrasis teisėtumo principas

- (26) Remiantis Kino komunikato 2.3 dalies a punktu, pagalbos schema turi atitikti bendrąjį teisėtumo principą, t. y. Komisija privalo patikrinti, ar schemoje nėra sąlygų, kurios prieštarautų SESV nuostatoms kitose nei valstybės pagalbos srityse. Visų pirma, Komisija turi užtikrinti, kad paisoma SESV principų, draudžiančių diskriminaciją dėl pilietybės, ir įsisteigimo laisvės.
- (27) Remiantis Lietuvos valdžios institucijų pateikta informacija, schema, apie kurią pranešta, nekelia jokių abejonių dėl bendrojo teisėtumo principo.

B. Kultūros produktas

- (28) Remiantis Kino komunikato 2.3 dalies b punkto 1 papunkčiu, pagalba turi būti skirta kultūros produktui. Kiekviena valstybė narė turi užtikrinti, kad produkcijos, kuriai skiriama pagalba, turinys būtų kultūrinio pobūdžio, ir tai būtų galima patikrinti nacionaliniais kriterijais (laikantis subsidiarumo principo).
- (29) Visų filmo projektų kultūrinis turinys vertinamas vadovaujantis 12 punkte nustatytais kriterijais. Visi šie kriterijai susiję su aspektais, pagal kuriuos galima įvertinti sukurto filmo kultūrinį turinį, todėl Lietuvos valdžios institucijos nustatė nacionalinius vertinimo kriterijus, kaip apibrėžta Kino komunikato 2.3 dalies b punkto 1 papunktyje. Taigi pagalba teikiama kultūros produktui.

C. Teritoriškumo sąlygos

- (30) Remiantis Kino komunikato 2.3 dalies b punkto 2 papunkčiu, prodiuseriams turi būti suteikiama galimybė bent 20 proc. filmui skirto biudžeto panaudoti kitoje valstybėje narėje, nemažinant pagal schemą skirtos valstybės pagalbos. Kitaip tariant, kaip atitinkančią kriterijus Komisija pripažino sąlygą, kad iki 80 proc. filmo arba televizijos kūrinio, kuriam suteikta pagalba, gamybos biudžeto išlaidų išleidžiama pagalbą suteikusios valstybės teritorijoje.
- (31) Kaip paaiškinta 16 punkte, pagal nustatytas sąlygas filmo prodiuseriai bent 20 proc. filmui skirto biudžeto gali išleisti ne Lietuvoje nemažinant valstybės pagalbos dydžio. Todėl Kino komunikato teritoriškumo kriterijus vykdomas.

D. Pagalbos intensyvumas

- (32) Remiantis Kino komunikato 2.3 dalies b punkto 3 papunkčiu, siekiant skatinti įprastas verslo iniciatyvas, kurios yra neatskiriama rinkos ekonomikos dalis, ir vengti valstybių narių konkurencijos teikiant pagalbą, pagalbos intensyvumas turi neviršyti 50 proc. gamybos biudžeto. Sudėtingiems ir mažo biudžeto filmams šis apribojimas netaikomas. Komisija mano, kad, remiantis subsidiarumo principu, sudėtingo ir mažo biudžeto filmo sąvoką savo nuožiūra pagal nacionalinius kriterijus turi apibrėžti kiekviena valstybė narė.

¹² Nuoroda pateikta 2 išnašoje.

- (33) Visai pagal schemą teikiamai pagalbai taikoma Kino komunikate nustatyta 50 proc. pagalbos intensyvumo riba.
- (34) Kokius filmus Lietuvos valdžios institucijos laiko sudėtingais ir mažo biudžeto filmais, apibrėžta 17–20 punktuose. Vadovaudamasi subsidiarumo principu, Komisija mano, kad Lietuvos valdžios institucijos apibrėžė sudėtingų filmų sąvoką, ir ji atitinka Kino komunikato nuostatas. Didžiausias pagalbos sudėtingiems ir mažo biudžeto filmams intensyvumas gali siekti 75 proc.
- (35) Atsižvelgdama į Lietuvos filmų, kurie atitinka sudėtingų ir mažo biudžeto filmų kriterijus, kūrimo rinkos ypatumus, Komisija mano, kad schema atitinka Kino komunikato pagalbos intensyvumo taisyklės.

E. Papildoma pagalba

- (36) Remiantis Kino komunikato 2.3 dalies b punkto 4 papunkčiu, papildomos pagalbos neleidžiama teikti specialiai su filmo kūrimu susijusiai veiklai (pvz., postprodukcijai), siekiant užtikrinti, kad pagalba turėtų neutralų skatinamąjį poveikį ir kad valstybėje narėje, kuri teikia pagalbą, būtų vengiama proteguoti tą specialią veiklą ir (arba) skatinti ją užsiimti.
- (37) Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad pagal šią schemą tokia papildoma pagalba teikiama nebus. Bet kokia pagalba filmų parengiamiesiems darbams ir filmų rinkodaros projektams bus teikiama pagal *de minimis* reglamentą¹³.
- (38) Remdamasi išdėstytu vertinimu, Komisija savo analizėje patvirtina, kad laikomasi kino komunikate nustatytų suderinamumo kriterijų.

5. IŠVADA

- (39) Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytas aplinkybes, Komisija nusprendė, kad pagalbos priemonė „Finansinė parama kino projektams Lietuvoje“ dera su SESV 107 straipsnio 3 dalies d punkto nuostata, ir todėl neprieštarauja priemonei, apie kurią pranešta.
- (40) Lietuvos valdžios institucijoms primenama, kad, remiantis SESV 108 straipsnio 3 dalimi, jos privalo informuoti Komisiją apie bet koki ketinimą priemonę išplėsti arba pakeisti.
- (41) Schema patvirtinta iki 2016 m. gruodžio 31 d. su sąlyga, kad Lietuvos valdžios institucijos išipareigojo prireikus pakeisti schemą, jei schemas galiojimo laikotarpiu pasikeistų atitinkamos valstybės pagalbos taisyklės.
- (42) Jeigu šiame rašte yra konfidencialios informacijos, kuri neturėtų būti atskleista tretiesiems asmenims, apie tai praneškite Komisijai per penkiolika darbo dienų nuo šio rašto gavimo dienos. Jeigu Komisija iki minėto laikotarpio pabaigos argumentuoto prašymo negaus, bus laikoma, kad sutinkate, jog visas rašto tekstas būtų atskleistas tretiesiems asmenims ir paskelbtas autentiška kalba tinklalapyje:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_lt.htm.

¹³ 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL L 379, 2006 12 28).

(43) Prašymą siųskite užšifruotu e. paštu adresu stateaidgreffe@ec.europa.eu arba registruotu paštu ar faksu adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Greffe
Rue Joseph II. 70. 03/225
B-1049 Brussels
Faksas +322 296 12 42

Pagarbiai,

Komisijos vardu

Joaquín ALMUNIA
Komisijos pirmininko pavaduotojas